

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

V roce 2011 zharmonizoval Český statistický úřad zjišťování v rostlinné výrobě podle nového Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 543/2009 platného pro členské země EU. Rozsah statistického šetření (vybraný soubor respondentů) vychází z aktualizovaného stavu zemědělského registru. Zjišťování dat u podnikatelských subjektů je výběrové, výsledky jsou dopočteny pomocí matematicko-statistických metod do úrovně NUTS – 3 (14 krajů ČR).

Skutečně sklizené množství plodin se uvádí z výměry produkční plochy, která vychází z výměry zjištěné soupisem ploch osevů k 31. 5. 2012. V plochách kukuřice na zrno a kukuřice na zeleno a siláž jsou zohledněny přesuny, ke kterým každoročně dochází v souvislosti se změnami povětrnostních podmínek. Hektarový výnos je poměr sklizně a produkční plochy příslušné plodiny.

Obiloviny sklizené na zrno jsou uvedené v čistém stavu, nikoliv ve směsích; kukuřice sklizená děleným způsobem je zahrnuta ve sklizni kukuřice na zeleno a na siláž (pícniny na orné půdě). Směsi obilovin, vč. směsi ovesa s ječmenem, proso, pohanka, čirok, případně další druhy sklizené na zrno, jsou zahrnuty v položce ostatní obiloviny. Námelové žito je zahrnuto pouze plochou úměrnou využití na zrno, ostatní plocha námelového žita (která nebyla využita pro sklizeň zrna) je zahrnuta v položce léčivé rostliny.

Krmné luskoviny, směsi luskovin a luskovinoobilní směsi sklizené na zrno (ve sklizni směsi je uvedeno množství zrna sklizené celkem, tzn. společně obilovin i luskovin) jsou uvedeny v položce ostatní luskoviny. V položce zrniny celkem jsou sumárně uvedeny obiloviny a luskoviny. Za brambory rané jsou považovány brambory se sklizní do 30.6. V bramborách ostatních jsou zahrnuty brambory konzumní a průmyslové. Od roku 2006 jsou zvláště sledovány brambory sadbové. Produkce cukrovky technické je uvedena v čisté hmotnosti po srážce na nečistoty. V ostatních okopaninách je zahrnuta sklizeň tuřínu, krmné cukrovky, krmné kapusty, krmné mrkve, tykve, topinambur, vodnice apod.

Řepka je sledována samostatně, řepice, crambe, saflor apod. jsou uvedeny společně v ostatních olejninách. Položka len setý olejný zahrnuje sklizeň semene. Položka kořeninové rostliny zahrnuje majoránku, kmín, anýz, koriandr, kořeninovou papriku, fenykl a ostatní kořeninové (aromatické) rostliny. Léčivé rostliny jsou vykázány včetně námelového žita (sklizeň je uvedena pouze z výměry, která nebyla využita pro sklizeň zrna). V ostatních technických plodinách jsou uvedeny kořen čekanky (v čisté hmotnosti po srážce na nečistoty), len pšadný, tabák, rychle rostoucí dřeviny, ozdobnice čínská apod. Do energetických plodin jinde neuvedených se uvádějí plodiny určené pouze k energetickým účelům a nemající žádné jiné využití než energetické.

Jednoleté pícniny (jako hlavní plodiny bez meziplodin a následných plodin) jsou uvedeny v zeleném stavu, víceleté pícniny ze všech sečí (bez podsevů) vždy v suchém stavu. V obilovinách na zeleno jsou uvedeny obiloviny sklizené v mléčné zralosti nebo určené do bubnových sušáren, jarní a ozimé směsky, po kterých nebyla zasetá hlavní plodina. V jednoletých luskovinách na zeleno se uvádí luskoviny sklizené v zeleném stavu např. hrách setý, vikev setá, hrachor, lupina, luskovinoobilné směsky apod. V ostatních jednoletých pícninách se uvádí pícniny jako hlavní plodina, krmný sléz, svazenka. V ostatních víceletých pícninách jsou zahrnuty víceleté pícniny zaseté do senážního ovesa, různé druhy jetelů (kromě červeného) vičenec, úročník, štírovník apod. Dočasné travní porosty a pastviny – uvádí se luční dočasné porosty na orné půdě na píci, travní porosty určené ke spásání, na seno nebo na siláž zahrnuté jako část běžného střídání plodin, vyskytující se nejméně jedno sklizňové období a méně než pět let, oseté travou nebo travní směsí. Např. jilek, sveřep, srha, kostřava.

Sklizené plochy luk trvalých a pastvin jsou uvedeny na rozdíl od ostatních plodin ve skutečném rozsahu provedené sklizně, pokud byla plocha sklizena v zeleném stavu nebo spasena je produkce přepočtena na seno. Přepočty na suchou píci případně na senáž jsou provedeny podle stanovených koeficientů přímo v zemědělském závodě. Také plochy vinic plodících a chmelnic zohledňují plochu, ze které byla provedena sklizeň.

Plochy rané, letní a pozdní zeleniny jsou uvedeny dohromady, tzv. opakované plochy (pozdní zasetá po jarní) se nezjišťovaly proto, aby nedošlo k dvojímu záznamu ploch. V této souvislosti došlo v letošním roce ke korekci plochy ostatní zeleniny ve prospěch ředkviček. Sklizeň jednotlivých druhů ovoce se zjišťuje sumarizací výkazů zemědělských závodů výběrovým způsobem a matematicko – statistickými metodami dopočtu. Počty ovocných stromů a keřů jsou uvedeny bez ohledu na tvar a stáří, a to jak nově vysázené, mladé a plodné, tak i přestárlé, nerodící.

Spotřeba hnojiv přepočtená na čisté živiny (N, P₂O₅, K₂O) je uvedena za hospodářský rok 2011/2012 (tzn. od 1. 7. 2011 do 30. 6. 2012). Není zde zahrnuta spotřeba hnojiv za malá hospodářství samostatně hospodařících rolníků, kteří nepředkládají výkazy.

Údaje jsou tříděny za republiku celkem a v územním členění CZ-NUTS-3 (kraje). Publikované výsledky jsou propočteny z nezaokrouhlených hodnot.